

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

van 29 juni 1998

in de zaak

In zake : 1.
2.
die woonplaats kiezen bij
Advocaat
kantoor houdende te

tegen :

de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door
de Vlaamse regering,
die woonplaats kiest bij
Advocaat
kantoor houdende

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE Xe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat
op 15 november 1997 hebben
ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging te
vorderen van het besluit van 10 juli 1997 van de Vlaamse
minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, houdende be-
scherming van een bebouwd onroerend goed met tuin als
monument, gelegen op
een perceel kadastraal

Gelet op de wetten op de Raad van State,
gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de
artikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste
Auditeur

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 20 april 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 27 mei 1998;

Gehoord het verslag van Staatsraad

Gehoord de opmerkingen van Advocaat die verschijnt voor verzoekers, en van Advocaat die, loco Advocaat verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat op 24 juni 1994, tweede verzoekster een bebouwd onroerend goed met aanhorigheden en grond verwerft gelegen te op een perceel kadastraal bekend

Overwegende dat bij ministerieel besluit van 15 mei 1995 de Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming het ontwerp van lijst vaststelt van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, waarin onder punt 23 voormeld pand met tuin werd opgenomen met de volgende redenging :

"Pand gelegen (...); dient beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de historische, in casu architectuurhistorische waarde als 16de eeuws diephuis in stijl- en regelwerk gecombineerd met een classicistisch breedhuis uit de tweede helft van de 18de eeuw.

De tuin dient beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde als integrerend bestanddeel van de woning";

Overwegende dat verzoekers aanvoeren dat zij van voornoemd ministerieel besluit geen kennis hebben gekregen en dat zij van derden hebben vernomen dat voormeld bebouwd onroerend goed in een ontwerprijst van voor bescherming vatbare monumenten werd opgenomen; dat zij tegen het ministerieel besluit van 15 mei 1995 een annulatieberoep hebben ingediend, gekend onder het nummer

Overwegende dat op 26 februari 1996 verzoekers een schriftelijk bezwaarschrift hebben ingediend tegen de opname van voormeld pand in de ontwerprijst, bij het college van burgemeester en schepenen van de
dat zij een kopie van dit bezwaarschrift hebben verstuurd naar de Vlaamse Gemeenschap Dienst A.R.O.H.M. (afdeling Monumenten en Landschappen);

Overwegende dat de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn op 30 januari 1997 een ministerieel besluit heeft genomen, houdende "termijnverlenging van de geldigheidsduur van ontwerpen van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten"; dat in dit besluit voornoemd onroerend goed wordt opgenomen; dat dit besluit onder meer overweegt :

"Ter uitvoering van artikel 5, § 7 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreet van 22 februari 1995, wordt de geldigheidsduur van de ministeriële besluiten van 15 mei 1995 en van 5 december 1995, houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten en stads- en dorpsgezichten voor

verlengd met 6 maanden, teneinde het onderzoek van de bezwaarschriften te kunnen vervolledigen en afsluiten";

dat tegen dit ministerieel besluit door verzoekers eveneens een annulatieberoep werd ingediend, gekend onder het nummer

Overwegende dat op 10 juli 1997 de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn het ministerieel besluit heeft genomen tot definitieve bescherming van onder meer voornoemd pand met tuin;

Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

Overwegende, wat de eerste voorwaarde betreft, dat verzoekers de "niet-naleving van essentiële vormvereisten" aanvoeren, ten eerste, omdat niet de procedure voorzien in artikel 5, paragraaf 2 van het decreet van 3 maart 1976 werd gevolgd, ten tweede, omdat het ministerieel besluit van 15 mei 1995 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten "niet individueel (is) betekend aan verzoekers of (aan) één van hen", dat tenslotte "het ontbreken van een rechtsgeldige betekening van het voorstel tot klassering (met zich meebrengt) (...) dat al wat er op volgt, het klasseringsbesluit inbegrepen, iedere rechtsgeldigheid mist", en dat "het verzuim van de betekening (...) de schending in(houdt) van een essentiële vormvereiste";

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt :

"Zoals blijkt uit stuk 3 werd het ministerieel besluit van 15 mei 1995 aan verzoekende partijen betekend bij aangetekend schrijven dd. 2 februari 1996";

Overwegende dat het ministerieel besluit van 15 mei 1995 houdende vaststelling van het ontwerp van lijst, waarin onder punt 23 voornoemd pand en tuin werden opgenomen, drastische eigendomsbeperkingen oplegt, die een direct gevolg hebben op de individuele rechtssituatie van verzoekers; dat artikel 2 van voormeld besluit als volgt luidt :

"Mogelijk op te leggen erfdienstbaarheden :
Met het oog op de bescherming zijn van toepassing: de beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van de monumenten en de stads- en dorpsgezichten (B.S. 10.03.1994)";

dat bijgevolg de verplichting dergelijk besluit met het bijgevoegde plan ter kennis te brengen, op het eerste gezicht, bestaat buiten alle wetteksten om; dat de verplichting voornoemd besluit individueel ter kennis te brengen ook resulteert uit de tekst zelf van het decreet van 3 maart 1976, zoals gewijzigd door het decreet van 22 februari 1995; dat § 2, 3° en § 3 van artikel 5 van laatstgenoemd decreet als volgt luiden :

"§ 2. De ontwerpen van lijst worden :
(...)

3° bij ter post aangetekende brief betekend aan de eigenaars, erfpachthouders, opstalhouders en vruchtgebruikers zoals bekend bij de Administratie van de BTW, Registratie en Domeinen op de datum van het ontwerp van lijst. Zij kunnen hun opmerkingen en bezwaren indienen bij de respectieve buitendiensten van het Bestuur Monumenten en Landschappen binnen een termijn van dertig dagen te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post van de betekening. Gedurende deze termijn ligt het dossier ter inzage op de betrokken buitendienst van het Bestuur Monumenten en Landschappen;

(...)

§ 3. De personen die overeenkomstig § 2, 3°, in kennis werden gesteld van het ontwerp van lijst,

geven bij ter post aangetekende brief kennis aan de huurders of de bewoners van het ontwerp van lijst dat hun betekend werd, binnen tien dagen te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post van de betekening op straffe van hoofdelijke aansprakelijkheid voor het herstel en de schadeloosstelling zoals bepaald in artikel 15 van dit decreet. In de betekening aan de in § 2, 3°, bedoelde personen wordt deze verplichting vermeld";

dat bijgevolg op het eerste gezicht het ontwerp van lijst steeds individueel moet worden ter kennis gebracht; dat men zich afvraagt hoe anders de eigenaars of de titularissen van zakelijke rechten zich van de voorgeschreven aanzeggingsplicht aan derden-belanghebbers zouden kunnen kwijten, en binnen welke termijn zij dat zouden moeten doen, wanneer de ontwerpen van lijst hun zelf niet zouden zijn genotificeerd en hoe op die aanzeggingsplicht dient gewezen te worden, indien zij zelf niet wordt aangezegd in de brieven houdende betekening van de ontwerpen van lijst, door het bestuur;

Overwegende dat de verwerende partij in de huidige stand van de rechtspleging, niet aantoont dat tweede verzoekster het aangetekend schrijven, verzonden op 2 februari 1996 door de dienst Monumenten en Landschappen van _____ heeft ontvangen; dat uit de neergelegde stukken blijkt dat een _____ werd afgegeven op het postkantoor van _____, die werd uitgereikt tegen aftekening, aan een zekere _____ wat blijkt uit bladzijde 224 van het register der aangetekende zendingen van brievenbesteller _____; dat de familienaam van tweede verzoekster _____ is en niet _____ dat, eensdeels, uit een eerste summier onderzoek blijkt dat de schrijfwijze van de naam _____ verschilt van de manier waarop tweede verzoekster handtekent; dat, anderdeels, uit een brief van 21 april 1998 van DE POST blijkt dat de postbode zich niet meer herinnert aan wie hij de aangetekende zending heeft overhandigd;

Overwegende dat op het eerste gezicht vaststaat dat de verplichte aanzegging aan tweede verzoekster van het ministerieel besluit van 15 mei 1995, houdende vaststelling van het ontwerp van lijst, waarin onder punt 23 het door tweede verzoekster aangekocht pand met tuin werd opgenomen, door de verwerende partij niet rechtsgeldig werd uitgevoerd; dat deze verplichte aanzegging nochtans een wezenlijk bestanddeel is van de beschermingsprocedure en het verzuim een dergelijk besluit individueel te betekenen een schending inhoudt van een substantieel vormvoorschrift;

Overwegende dat het ontbreken van een rechtsgeldige betekening van het voorstel tot klassering met zich brengt dat al wat er op volgt, het klasseringsbesluit inbegrepen, iedere rechtsgeldigheid mist; dat het middel derhalve ernstig is in zoverre het steunt op het ontbreken van een rechtsgeldige betekening van het voorstel tot klassering;

Overwegende dat het middel ernstig is;

Overwegende, wat de tweede voorwaarde betreft, dat de uiteenzetting van verzoekers overtuigt; dat zij aannemelijk maken dat het hun bedoeling was om in het pand gelegen aan het de apotheek van tweede verzoekster onder te brengen, die zij nu uitbaat in een huurwoning gelegen aan het ; dat het niet kunnen en het niet mogen realiseren van dit project voor een gezin met twee jonge kinderen een moeilijk te herstellen ernstig nadeel uitmaakt dat een moreel bestanddeel inhoudt dat het louter financiële nadeel overstijgt;

Overwegende dat uit de neergelegde dossiers blijkt dat het pand met tuin gelegen aan de in een zeer bouwvallige toestand lijkt te verkeren, zodat dringende werken dienen te

worden uitgevoerd, omdat het instortingsgevaar niet denkbeeldig is; dat het niet mogen uitvoeren van deze werken een ernstig nadeel uitmaakt dat moeilijk te herstellen is, aangezien de bouwvallige toestand met de dag toeneemt, zodat de herstellings- en renovatiekosten verhogen, wat, eensdeels, een financieel nadeel inhoudt, maar, anderdeels, ook een moreel, gelet op het gezinsbelastend karakter van de beschermingsprocedure en van al wat ermee gepaard gaat; dat de noodzakelijke bouwkundige ingrepen die op dit ogenblik vereist zijn niet verenigbaar lijken te zijn met een klassering, omdat voormelde ingrepen verder lijken te reiken dan een normaal behoudend herstel en restauratie; dat het nadeel bijgevolg niet louter pecuniair is, maar tevens moreel; dat verzoekers in dit verband op goede gronden betogen wat volgt :

"Het geleden en nog te lijden nadeel van verzoekers bestaat in de onrust en de aantasting van hun goede naam, doordat zij verhinderd worden door het klasseringsbesluit om het onroerend goed af te breken, hetgeen in de ogen van derden als onbegrijpelijk en zelfs schandelijk wordt aanzien (mede gezien het beroep van verzoekster) terwijl zij in werkelijkheid betere bedoelingen hebben, alsook het feit dat het onroerend goed aanleiding kan geven tot grote schade bij derden, hetgeen een nog ingrijpende en onuitwisbare slechte indruk zal geven aan verzoekers;

Eén en ander kan onmogelijk door enige financiële compensatie (morele schade) worden hersteld";

Overwegende dat wat voorafgaat, in verband met het aangevoerde middel en het nadeel, losstaat van de vraag of verzoekers op een bepaald ogenblik zelf hebben aangedrongen op een klassering van het pand met tuin, vermits, mocht dit zo zijn, wat in de huidige stand van de rechtspleging niet zonder meer als bewezen voorkomt, op het eerste gezicht geen afbreuk doet aan de ernst van het middel en van het geleden nadeel;

Overwegende dat voldaan is aan de twee voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, van de gecoördineer-

de wetten op de Raad van State die vervuld moeten zijn
om een vordering tot schorsing toe te wijzen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Bevolen wordt de schorsing van de tenuit-
voerlegging van het besluit van 10 juli 1997 van de
Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, houdende
bescherming van een bebouwd onroerend goed met tuin als
monument, gelegen op
een perceel kadastraal bekend

Artikel 2.

De kosten worden voorbehouden.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzitting, op negenentwintig juni
1900 achtennegentig, door :

wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
griffier.

De griffier,

De voorzitter,